

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Nr. 21.

Warszawa. 20 kwietnia 1936 r.

Rok XVIII

T R E Ś Ć:

Sprawy ogólne i osobowe.

	Str.		Str.
Poz. 98. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 30 marca 1936 r. Nr. P. 5/132/7/35 o centralach telefonicznych i biurach telegrafu w D. O. K. P., oraz o zmianie podziału czynności w wydziałach ruchu D. O. K. P.	105	petencji dyrektorów kolei państwowych, naczelników służb w D. O. K. P. i naczelników oddziałów k. p. co do przypisywania pracownikom do zwrotu i odpisywania strat i szkód	110
Poz. 99. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 marca 1936 r. Nr. P. 5/132/10/36 o organizacji służby elektrotechnicznej w dziedzinie silnych prądów na obszarze D. O. K. P. w Warszawie, w związku z elektryfikacją Węzła Kolejowego Warszawskiego	106	Poz. 101. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 marca 1936 r. Nr. P. 5/157/2/36 o kompetencjach naczelników biur P. K. P. podległych bezpośrednio M. K. w sprawach personelu tych biur	110
Poz. 100. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 2 kwietnia 1936 r. Nr. 5/132/22/36 o kom-		Poz. 102. Nr. P. 5/107/2/36 z dnia 2 kwietnia 1936 r. w sprawie cytowania przez urzędy podległe zarządzeń M. K.	113
		Poz. 103. Nr. P. 8/7/26/36 z dnia 31 marca 1936 r. w sprawie tytułu inżyniera	113

SPRAWY OGÓLNE I OSOBOWE.

98.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dn. 30 marca 1936 r. Nr. P. 5-132-7/35 o centralach telefonicznych i biurach telegrafu w D. O. K. P., oraz o zmianie podziału czynności w wydziałach ruchu D. O. K. P.

Dla obsługi wydziałów i biur D. O. K. P. tworzy się w każdej dyrekcji, w wydziale ruchu, „Centralę Telefoniczną D. O. K. P.” i „Biuro Telegrafu D. O. K. P.”, które podlegają bezpośrednio kierownikowi działu ogólnego w tym wydziale.

Centrala Telefoniczna i Biuro Telegrafu Dyrekcji w Warszawie obsługują również Ministerstwo Komunikacji, gdzie mają swoje ekspozy-

zytury, podległe służbowo bezpośrednio właściwym organom Ministerstwa.

W związku z niniejszym zarządzeniem w § 8, ust. (1) przepisów o podziale czynności w D. O. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr. 9, poz. 54 z 1934 r.) po p. 13 umieszcza się nowe punkty: 14), 15), 16) i 17) w brzmieniu dotychczasowych punktów 9), 10), 11 i 12) ustępu (4) tego paragrafu, wykreślając je równocześnie z ust.: (4), a na końcu ust. (1) § 8 dodaje się nowe zdanie o brzmieniu następującem:

„W skład Działu wchodzi: Centrala Telefoniczna D. O. K. P. i Biuro Telegrafu D.O.K.P. dla obsługi wydziałów i biur dyrekcji, a w Dyrekcji Warszawskiej również dla obsługi Ministerstwa Komunikacji”.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1936 r.

99.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 marca 1936 r. Nr. P.5.132 10/36 o organizacji służby elektrotechnicznej w dziedzinie silnych prądów na obszarze D. O. K. P. w Warszawie, w związku z elektryfikacją Węzła Kolejowego Warszawskiego.

Na podstawie art. 17 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 705 z 1930 r.), oraz na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 23 maja 1935 r. w sprawie utworzenia Biura Elektryfikacji Węzła Kolejowego Warszawskiego (Dz. Urz. M. K. Nr. 30, poz. 158 z 1935 r.), zarządzam:

C Z Ę Ś Ć I.

§ 1.

Postępowania wstępne.

Okresy eksploatacji elektrotrakcyjnej Węzła Kolejowego Warszawskiego.

(1) Eksploatacja elektrotrakcyjna Węzła Kolejowego Warszawskiego, zwanego w skrócie „W. K. W.”, dotyczy narazie odcinków Pruszków — Otwock, Pruszków — Żyrardów i Warszawa Wschodnia — Mińsk Mazowiecki i obejmuje 3 okresy:

1) okres próbny od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia do dnia rozpoczęcia eksploatacji odcinka Pruszków — Otwock; dzień ten wyznaczy Minister Komunikacji;

2) okres gwarancyjny od dnia rozpoczęcia eksploatacji odcinka Pruszków — Otwock do dnia wygaśnięcia umownych gwarancji Przedsiębiorców Angielskich, ustanowionych w myśl umowy zawartej z nimi dla przeprowadzenia elektryfikacji W. K. W.;

3) okres normalny od dnia wygaśnięcia gwarancji Przedsiębiorców Angielskich.

(2) Datę rozpoczęcia eksploatacji odcinka Pruszków — Żyrardów i odcinka Warszawa Wschodnia — Mińsk Mazowiecki w okresie gwarancyjnym wyznaczy Minister Komunikacji.

C Z Ę Ś Ć II.

§ 2.

Organizacja służby elektrotechnicznej w dziedzinie silnych prądów.

(1) Elektrotrakcja W. K. W. stanowi część służby elektrotechnicznej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie. Nie obejmuje ona elektryfikacji odcinków nieoddanych do eksploatacji. W celu zapewnienia sprawnego administrowania elektrotrakcją, a przede wszystkim w celu szybkiego porozumienia się organów elektryfikacji między sobą i z innymi organa-

mi okręgu dyrekcyjnego, czynności należące w innych służbach do oddziałów kolei państwowych pełni częściowo Wydział Elektrotechniczny D. O. K. P. (ust. 2), częściowo jednostki służbowe na linii (§ 3).

(2) Kierownictwo i nadzór nad służbą elektrotechniczną na obszarze D. O. K. P. w Warszawie sprawuje Naczelnik Służby Elektrotechnicznej. Organem pracy Naczelnika Służby Elektrotechnicznej jest Wydział Elektrotechniczny.

(3) W Wydziale Elektrotechnicznym sprawy z dziedziny silnych prądów załatwiają:

- 1) Dział Silnych Prądów (VII²),
- 2) Dział Elektrotrakcyjny (VII³),
- 3) Dział Ogólny (VII⁴) (sprawy osobowe i rachunkowo - gospodarcze),
- 4) kontrolerzy elektrotechniczni, wyznaczeni do spraw silnych prądów.

(4) Dział Silnych Prądów obejmuje:

- 1) sprawy elektrowni i pogotowia elektrowni,
- 2) sprawy wszelkich urządzeń i przewodów do oświetlenia i napędu elektrycznego,
- 3) sprawy elektrycznego oświetlenia taboru nielektrycznego,
- 4) sprawy radjotechniczne w pociągach,
- 5) sprawy traktorów elektrycznych do przewozu bagażu,
- 6) sprawy dotyczące urządzeń oświetlenia żarowo-naftowego i gazowego, z wyjątkiem oświetlenia wagonów,
- 7) opracowywanie projektu planu finansowo-gospodarczego, w zakresie czynności Działu; wyjednywanie i przydział kredytów; zarządzanie i czuwanie nad wykonywaniem robót; sprawy przetargów, kontroli i odbioru tych robót; odnośne rozrachunki i sprawozdania,
- 8) prowadzenie archiwum rysunków, planów i fotografii, w myśl obowiązujących przepisów,
- 9) sprawy szkolenia personelu w zakresie specjalności Działu.

(5) Do zakresu czynności Działu Elektrotrakcyjnego należy (a):

- 1) sprawy taboru elektrycznego, podstacy elektrotrakcyjnych i kabin sekcyjnych oraz sieci trakcyjnej zasilającej i roboczej (górnej i powrotnej),
- 2) nadzór techniczny nad warsztatami elektrotrakcyjnymi, elektrowozowniami, elektrotrakcyjną podstacją kierowniczą i nad odcinkami silnoprądowymi w zakresie sieci trakcyjnej (§ 3),

3) sprawy utrzymania i uzupełnienia taboru elektrycznego i urządzeń elektrotrakcyjnych, badanie ich wystarczalności oraz opracowywanie projektów zmian i rozbudowy tego taboru i urządzeń,

4) rozpatrywanie wyników eksploatacji trakcji elektrycznej, kalkulacja rentowności ruchu zelektryfikowanego, odnośna statystyka i wykresy oraz statystyka uszkodzeń,

5) rejestracja i przydzielanie do elektrowozowni taboru elektrycznego, ogólna gospodarka taborowo - elektryczna, sprawy obsługi, wy-

najmu i sprzedaży taboru elektrycznego, opracowywanie wniosków o wykreślenie z inwentarza poszczególnych pojazdów elektrycznych niezdatnych do ruchu, oraz obliczanie czasu jazdy pociągów,

6) prowadzenie statystyki przebiegu i pracy elektrowozów oraz uzgadnianie tej statystyki z Wydziałem Ruchu,

7) gospodarka energetyczna, sprawy obciążenia i pracy podstacyj i sieci trakcyjnej, sporządzanie i badanie obciążeń podstacyj, sprawy dostawy oraz kontrola zużycia i strat energii elektrycznej dla celów trakcji,

8) opracowywanie do stałego rozkładu jazdy trakcji elektrycznej projektu planu podziału elektrowozów i pełnienia służby przez motorniczych,

9) współdziałanie z innymi służbami w usuwaniu wszelkich przeszkód w ruchu trakcji elektrycznej oraz w dochodzeniach z powodu wypadków i ważniejszych wydarzeń,

10) sprawy regulaminów pracy oraz instrukcyj technicznych, sprawy norm premjowych, terminarzy oraz wyposażenia technicznego jednostek służbowych wymienionych w pktcie 2),

11) opracowywanie preliminarza wydatków inwestycyjnych oraz projektu planu finansowo-gospodarczego w zakresie czynności Działu; wyjednywanie i przydział kredytów, sprawy dostaw i przetargów oraz kontrola i odbiory techniczne,

12) opracowywanie programu wykonania robót oraz kierownictwo tych robót,

13) sprawy gwarancji udzielanych przez dostawców, opracowywanie warunków technicznych oraz sprawy normalizacji i mianownictwa części składowych materiałów i inwentarza,

14) sprawy badania materiałów dla trakcji elektrycznej,

15) prowadzenie archiwum rysunków, planów i fotografii w myśl obowiązujących przepisów,

16) sprawy szkolenia personelu w zakresie trakcji elektrycznej,

17) opracowywanie, na zlecenie Naczelnika Biura Elektryfikacji Węzła Kolejowego Warszawskiego, projektów technicznych związanych z elektryfikacją.

(6) Dział Ogólny spełnia, w stosunku do jednostek służbowych, wymienionych w § 3 pkt. 1), 2) i 3) czynności takie, jakie spełnia Dział Ogólny Wydziału Mechanicznego w stosunku do oddziałów mechanicznych, a w stosunku do odcinków silnoprządowych także takie czynności, jakie spełniają oddziały mechaniczne w stosunku do podległych im wykonawczych jednostek służbowych.

(7) Dział Ogólny ogłasza przetargi i zawiera umowy o dostawy i roboty elektryfikacyjne na zlecenie Naczelnika Biura Elektryfikacji Węzła Kolejowego Warszawskiego.

(8) Kontrolerzy elektrotechniczni do spraw silnych prądów podlegają bezpośrednio Naczelnikowi Służby. Do kontrolerów tych mają za-

stosowanie postanowienia statutu organizacyjnego D. O. K. P. o organizacji służby kontrolnej w D. O. K. P.

§ 3.

Organizacja jednostek służbowych podległych Wydziałowi Elektrotechnicznemu w dziedzinie silnych prądów.

Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie podlegają, w służbie elektrotechnicznej, w dziedzinie silnych prądów, następujące jednostki służbowe:

- 1) elektrowozownie,
- 2) warsztaty elektrotrakcyjne,
- 3) akumulownia główna, wraz z akumulatornią pomocniczą i dyżurni posterunkami linjowymi,
- 4) elektrotrakcyjna podstacja kierownicza wraz z podstacjami elektrotrakcyjnymi,
- 5) odcinki silno-prądowe.

§ 4.

Elektrowozownie.

(1) Do zakresu czynności elektrowozowni należy:

- 1) dostarczanie, w określonym czasie, taboru elektrycznego dla ruchu,
- 2) utrzymanie, naprawa i rewizja okresowa przydzielonego taboru elektrycznego,
- 3) odstawianie taboru elektrycznego do naprawy w warsztatach elektrotrakcyjnych,
- 4) utrzymywanie pogotowia dla nagłych napraw sieci elektrycznej i taboru elektrycznego,
- 5) załatwianie spraw osobowych, rachunkowych i materiałowych, w zakresie takim, w jakim je załatwiają oddziały mechaniczne kolei państwowych i parowozownie,
- 6) załatwianie spraw rachunkowych i materiałowych elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej (§ 7).

(2) Na czele elektrowozowni stoi Naczelnik. Naczelnikowi przydzielony jest do pomocy potrzebny personel techniczny i administracyjny.

(3) W sprawach osobowych, rachunkowych i materiałowych Naczelnik posiada kompetencje takie jak naczelnik oddziału mechanicznego kolei państwowych.

(4) Naczelnika zastępuje, w razie jego nieobecności, pracownik wyznaczony przezeń za zgodą Naczelnika Służby Elektrotechnicznej. Na zastępującego przechodzą wszystkie prawa, obowiązki i odpowiedzialność Naczelnika.

(5) Jako siedziby elektrowozowni ustanawia się Warszawę (Grochów) i Warszawę (Szczęśliwice), z tem zastrzeżeniem, że datę utworzenia drugiej elektrowozowni (w Szczęśliwicach) wyznaczy Minister (Ministerstwo) Komunikacji w osobnem zarządzeniu.

§ 5.

Warsztaty elektrotrakcyjne.

(1) Do zakresu czynności warsztatów elektrotrakcyjnych należy:

1) dokonywanie napraw okresowych (głównych i średnich) taboru elektrycznego oraz innych napraw tego taboru i urządzeń elektrycznych, zleconych przez D. O. K. P. (Wydział Elektrotechniczny),

2) załatwianie spraw osobowych, rachunkowych i materiałowych w zakresie takim, w jakim je załatwiają warsztaty główne kolei państwowych,

(2) Na czele warsztatów elektrotrakcyjnych stoi Naczelnik. Naczelnikowi przydzielony jest do pomocy Zastępca Naczelnika oraz potrzebny personel techniczny i administracyjny.

(3) W sprawach osobowych, rachunkowych i materiałowych Naczelnik posiada kompetencje takie jak naczelnik warsztatów głównych kolei państwowych.

(4) W razie nieobecności Naczelnika na Zastępcę przechodzą wszystkie prawa, obowiązki i odpowiedzialność Naczelnika.

(5) Siedzibą warsztatów elektrotrakcyjnych jest Warszawa.

(6) Warsztaty Elektrotechniczne w D.O.K.P. w Warszawie przemianowują się na Warsztaty Sygnałowe.

§ 6.

Akumulatornia główna.

(1) Do zakresu czynności akumulatorni głównej należy:

1) utrzymanie, naprawa, wymiana i rewizja urządzeń elektrycznych (akumulatory, prądnice, regulatory, urządzenia radiowe i t. p.) w wagonach i traktorach,

2) odbiór techniczny urządzeń wymienionych w pkt 1),

3) załatwianie spraw osobowych, rachunkowych i materiałowych w zakresie takim, w jakim je załatwiają oddziały mechaniczne kolei państwowych i parowozownie.

(2) Na czele akumulatorni głównej stoi Naczelnik. Naczelnikowi przydzielony jest do pomocy potrzebny personel techniczny i administracyjny.

(3) W sprawach osobowych, rachunkowych i materiałowych Naczelnik posiada kompetencje takie jak naczelnik oddziału mechanicznego kolei państwowych.

(4) Do zastępstwa Naczelnika ma odpowiednie zastosowanie przepis § 4 ust. (4).

(5) Do składu akumulatorni głównej należy akumulatornia pomocnicza i dyżurne posterunki linjowe.

(6) Siedzibą akumulatorni głównej jest Warszawa (Grochów), siedzibą akumulatorni pomocniczej Warszawa (Szczęśliwice).

§ 7.

Elektrotrakcyjna podstacja kierownicza.

(1) Do zakresu czynności elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej należy:

1) dozór nad pracą i utrzymaniem podstacji elektrotrakcyjnych i rozdzielni wysokiego napięcia,

2) załatwianie spraw osobowych, rachunkowych i materiałowych, w zakresie takim, w jakim je załatwiają parowozownie, przyczem obowiązki rachunkodawcy budżetowego i zasobowego spełnia elektrowozownia.

(2) Na czele elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej stoi Zawiadowca. Zawiadowcy przydzielony jest do pomocy potrzebny personel techniczny.

(3) W sprawach osobowych, rachunkowych i materiałowych zawiadowca elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej posiada kompetencje takie, jakie przewiduje statut organizacyjny oddziałów kolei państwowych dla zawiadowców wykonawczych jednostek służbowych.

(4) Do zastępstwa zawiadowcy ma odpowiednie zastosowanie przepis § 4 ust. (4).

(5) Siedzibą elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej jest Warszawa (Zachodnia).

§ 8.

Odcinki silnoprądowe.

(1) Odcinki silnoprądowe dzielą się na 3 klasy I, II i III. Ilość odcinków silnoprądowych i podział ich na klasy ustali Minister (Ministerstwo) Komunikacji, a siedziby — Dyrektor Kolei Państwowych.

(2) Na czele odcinka silnoprądowego stoi zawiadowca. Zawiadowcy przydzielony jest do pomocy potrzebny personel.

(3) Do zawiadowcy ma odpowiednie zastosowanie przepis § 4 ust. (4) i przepis § 7 ust. (3).

(4) Do zakresu czynności odcinków silnoprądowych należy:

1) utrzymanie, naprawa i wymiana sieci trakcyjnej (górnej i powrotnej), sieci zasilającej wysokiego napięcia oraz wszelkich urządzeń siły i światła w obrębie odcinka,

2) załatwianie spraw osobowych w zakresie takim, w jakim je załatwiają wykonawcze jednostki służbowe,

3) załatwianie spraw rachunkowych i materiałowych w zakresie takim, w jakim je załatwiają wykonawcze jednostki służbowe, przyczem obowiązki rachunkodawcy spełnia Wydział Elektrotechniczny Dyrekcji.

§ 9.

Szczegółowa organizacja jednostek służby elektrotechnicznej w dziedzinie silnych prądów.

(1) Szczegółowy zakres czynności i organizację wewnętrzną jednostek służbowych wymienionych w § 3 unormują statuty organizacyjne wydane przez Ministra Komunikacji.

(2) Szczegółowy zakres czynności i kompetencje na stanowiskach kierowniczych i wszelkich stanowiskach technicznych w tych jednostkach służbowych określa instrukcje opracowa-

ne przez Biuro Elektryfikacji W. K. W. w porozumieniu z D. O. K. P. w Warszawie, a wydane przez Ministra Komunikacji.

C Z Ę Ś Ć III.

Organizacja służby elektrotechnicznej w zakresie elektrotrakcji w okresie próbnym.

§ 10.

Zmiana przepisów Części II.

W okresie próbnym eksploatacji elektrotrakcyjnej na W. K. W. obowiązują postanowienia Części II niniejszego zarządzenia z następującymi zmianami:

1) zamiast Dyrekcji Okręgowej K. P. w Warszawie, której Dział Elektrotrakcyjny nie będzie spełniał w okresie próbnym czynności przewidzianych w § 2 ust. (5), lecz będzie przygotowywał się do objęcia swych zadań w okresie gwarancyjnym, kierownictwo i nadzór nad całokształtem spraw elektrotrakcyjnych pełni Naczelnik Biura Elektryfikacji W. K. W.,

2) warsztaty elektrotrakcyjne pełnią dodatkowo funkcje elektrowozowni, których nie tworzy się w tym okresie,

3) zostają utworzone tylko niektóre odcinki silnoprowodowe; decyzje w tym względzie wydaje Naczelnik Biura Elektryfikacji W. K. W. w porozumieniu z Dyrektorem Kolei Państwowych,

4) warsztaty elektrotrakcyjne i elektrotrakcyjna podstacja kierownicza podlegają Biuru Elektryfikacji W. K. W. w zupełności, a odcinki silnoprowodowe w zakresie elektrotrakcji; postanowienie to nie dotyczy spraw rachunkowo-materiałowych, w których to sprawach powyższe jednostki podlegają Dyrekcji także w okresie próbnym,

5) warsztaty elektrotrakcyjne, elektrotrakcyjna podstacja kierownicza i odcinki silnoprowodowe załatwiają ogół spraw rachunkowych i materiałowych w sposób wskazany w Części II niniejszego zarządzenia, z tem zastrzeżeniem, że obowiązki rachunkodawcy budżetowego i zasobowego dla elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej spełniają zastępczo warsztaty elektrotrakcyjne.

§ 11.

Personel.

(1) Personel warsztatów elektrotrakcyjnych, elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej i odcinków silnoprowodowych dla spraw elektrotrakcji, niezbędny do pełnienia służby w okresie próbnym eksploatacji elektrotrakcyjnej, zostaje przydzielony przez Dyrektora Kolei Państwowych w Warszawie w porozumieniu z Naczelnikiem Biura Elektryfikacji W. K. W. o ile nie przydzielili go Ministerstwo Komunikacji, personel ten podlega służbowo Biuru Elektryfikacji W. K. W., lecz pozostaje nadal na etatach D. O. K. P.

(2) Naczelnik Biura Elektryfikacji W. K. W. uzgadnia wnioski Naczelnika Służby Elektrotechnicznej D. O. K. P. w Warszawie co do obsady stanowiska Zawiadawcy elektrotrakcyjnej podstacji kierowniczej i stanowisk zawiadawców odcinków silnoprowodowych.

C Z Ę Ś Ć IV.

Organizacja służby elektrotechnicznej w zakresie elektrotrakcji w okresie gwarancyjnym.

§ 12.

W okresie gwarancyjnym eksploatacji elektrotrakcyjnej na W. K. W. obowiązują postanowienia Części II niniejszego zarządzenia z tem zastrzeżeniem, że eksploatacja odcinków przejętych przez D. O. K. P. odbywa się pod specjalnym nadzorem Naczelnika Biura Elektryfikacji W. K. W., sprawowanym z ramienia Ministra Komunikacji; nadzór ten Naczelnik Biura Elektryfikacji sprawuje:

1) za pośrednictwem specjalnych delegatów przy Wydziale Elektrotechnicznym (Dział Elektrotrakcyjny), przy warsztatach elektrotrakcyjnych oraz przy elektrowozowni; obowiązkiem tych delegatów jest, w granicach instrukcji opracowanej przez Biuro Elektryfikacji W. K. W., a zatwierdzonej przez Ministra Komunikacji:

- a) obserwowanie pracy jednostek służbowych poddanych ich nadzorowi,
- b) składanie Naczelnikowi Biura okresowych pisemnych sprawozdań o wynikach obserwacji oraz innych ewentualnych uwag i wniosków,
- c) stwierdzanie i rejestrowanie uszkodzeń urządzeń elektrotrakcyjnych podlegających gwarancji,
- d) udział w komisjach ustalających przyczyny lub winnych uszkodzenia;

2) zapomocą doraźnej kontroli przeprowadzanej przez pracowników Biura Elektryfikacji W. K. W., wyznaczonych przez Naczelnika Biura;

3) przez wgląd do zarządzeń ogólnych z dziedziny elektrotrakcji oraz do ważniejszych zarządzeń szczegółowych D. O. K. P. z tej dziedziny, tych ostatnich wskazanych przez delegatów Biura przy Wydziale Elektrotechnicznym; zarządzenia ogólne i wskazane przez delegatów zarządzenia szczegółowe Wydział Elektrotechniczny obowiązany jest nadsyłać Biuru Elektryfikacji w odpisach, wraz z ważniejszymi raportami jednostek służbowych, przyczem Naczelnikowi Biura Elektryfikacji służy prawo spowodowania cofnięcia lub zmiany zarządzeń ogólnych.

C Z Ę Ś Ć V.

Postanowienia końcowe.

§ 13.

Zmiana przepisów o organizacji D. O. K. P.

W związku z postanowieniami § 2 niniejszego zarządzenia należy poczynić następujące

zmiany w przepisach o organizacji D. O. K. P. (Dz. Urz. M. K. z 1934 r. Nr. 9, poz. 54):

1) w § 11 Statutu Organizacyjnego D. O. K. P., w ust. (11) na końcu dodaje się wiersz: „elektrotrakcyjny (5)”,

2) w § 14 przepisów o podziale czynności w D. O. K. P.:

- a) ustępowi (2) dotyczącemu Działu Silnych Prądów nadaje się brzmienie takie jakie ma § 2 ust. (4) niniejszego zarządzenia,
- b) w ust. (3) dotyczącym Działu Teletechnicznego wstawia się nowy punkt „9a” o brzmieniu następującem: „sprawy zabezpieczenia sieci teletechnicznej od wpływów urządzeń silnoprządowych”,
- c) w ust. (4) dotyczącym Działu Zabezpieczenia Ruchu Pociągów, w pkt. 5) wyraz „elektrotechnicznych” zastępuje się wyrazem „sygnałowych”,
- d) po ust. (4) wstawia się nowy ust. (5) dotyczący zakresu działania Działu Elektrotrakcyjnego o brzmieniu takim jakie ma § 2 ust. (5) niniejszego zarządzenia,
- e) obecny ust. (5) oznacza się jako (6), a obecny ust. (6) wprowadzony zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 31 lipca 1935 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 30, poz. 160) wykreśla się; równocześnie uchyla się powołane zarządzenie z 31 lipca 1935 r.

§ 14.

Zmiana tekstu statutu organizacyjnego warsztatów sygnałowych.

W związku z postanowieniem § 5 ust. (6) należy w tekście statutu organizacyjnego warsztatów sygnałowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 25, poz. 149 z 1934 r.) wykreślić wszędzie wyraz „elektrotechniczny” oraz lic. „c” w § 1 ust. (2) pkt. 3) i w § 2 pkt. 1).

§ 15.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z zastrzeżeniami, o których mowa w Części III i IV.

100.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 2 kwietnia 1936 r. Nr. P. 5-132/22/36 o kompetencji dyrektorów kolei państwowych, naczelników służb w D. O. K. P. i naczelników oddziałów k. p. co do przypisywania pracownikom do zwrotu i odpisywania strat i szkód.

W przepisach o podziale czynności w D. O. K. P. (Dz. Urz. M. K. z 1934 r., Nr. 9, poz. 54) należy poczynić następujące zmiany:

1) w § 2 ust. (2) pkt. 7) lit. g) otrzymuje brzmienie następujące:

„przypisywanie do zwrotu braków w pieniądzach, materiałach lub w inwentarzu oraz wszelkich innych strat i szkód powstałych z winy pracowników; zezwalanie na odpisywanie strat w pieniądzach, materiałach i w inwentarzu, z wyjątkiem braków kasowych, jeżeli suma, która ma być odpisana, nie przekracza 500 zł w jednym przypadku, a 5.000 zł w stosunku rocznym”;

2) w § 2 w ust. (2) w pkt. 7) wykreślić literę h), wprowadzoną zarządzeniem M. K. z dnia 7 grudnia 1934 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 41, poz. 253);

3) w § 6, ust. (1) pkt. 9) otrzymuje brzmienie następujące:

„przypisywanie do zwrotu braków w pieniądzach, materiałach lub w inwentarzu, oraz wszelkich innych strat i szkód powstałych z winy pracowników, jeżeli ogólna wartość tych strat i szkód nie przekracza 100 zł w jednym przypadku; odpisywanie strat w pieniądzach, materiałach i w inwentarzu, z wyjątkiem braków kasowych, jeżeli suma, która ma być odpisana, nie przekracza 100 zł w jednym przypadku, a 1.000 zł w stosunku rocznym”;

4) w § 9 pkt. 36) statutu organizacyjnego oddziałów kolei państwowych, należy wykreślić wyrazy „a suma, którą ma się przypisać do zwrotu, nie przekracza 10% miesięcznego uposażenia winnego pracownika”.

101.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 marca 1936 r. Nr. P. 5-157/2/36 o kompetencjach naczelników biur P. K. P. podległych bezpośrednio M. K. w sprawach personelu tych biur.

§ 1.

(1) Naczelnicy biur P. K. P., podległych bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji, mają w sprawach personelu tych biur, w granicach obowiązujących przepisów, zarządzeń i przydzielonego kredytu, następujące kompetencje:

1) przyjmowanie i zwalnianie ze służby z upoważnienia Ministerstwa, pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i wydawanie świadectw pracy zwolnionym ze służby,

2) przenoszenie pracowników, z wyjątkiem mianowanych przez Ministra Komunikacji, na takie same, równorzędne lub inne stanowiska (do innych zajęć służbowych) do D. O. K. P. albo do innych biur, podległych bezpośrednio M. K., w porozumieniu z właściwym dyrektorem k. p. (naczelnikiem biura) i po uzyskaniu zgody Ministerstwa w każdym pojedynczym przypadku, oraz zwalnianie pracowników od pełnienia służby na czas konieczny na przesiedlenie się,

3) przenoszenie pracowników na równorzędne lub inne stanowiska (do innych zajęć służbowych) w obrębie biura, z wyjątkiem pracowników mianowanych przez Ministra Komunikacji,

4) zaliczanie pracowników umownych w poczet pracowników stałych po uzyskaniu na to zgody Ministerstwa, w każdym pojedynczym przypadku;

5) mianowanie, za zgodą Ministerstwa, w każdym pojedynczym przypadku, praktykantów na pierwsze stanowiska etatowe,

6) mianowanie na wyższe stanowiska etatowe, w granicach kontyngentu wyznaczonego przez Ministerstwo Komunikacji, z wyjątkiem mianowań na stanowiska kierownicze lub kontrolerskie zastrzeżone Ministrowi Komunikacji w myśl § 2 ust. (2) pkt. 2) lit. c przepisów o podziale czynności w D. O. K. P. (Dz. U. M. K. Nr. 9, poz. 54 z 1934 r.);

7) wyznaczanie pracowników stałych do zajęć wyższych, w granicach kontyngentu wyznaczonego przez Ministerstwo Komunikacji;

8) przyznawanie, za zgodą Ministerstwa, w każdym pojedynczym przypadku, wyższych grup uposażenia (kategorji płacy), z wyjątkiem uposażenia 6 grupy i wyższych;

9) zezwalanie na dobrowolne wstąpienie do służby wojskowej w czasie mobilizacji lub wojny, z wyjątkiem udzielania takich zezwoleń pracownikom mianowanym przez Ministra Komunikacji;

10) odbieranie przysięgi służbowej (przyrzeczenia służbowego);

1) kwalifikowanie pracowników;

12) zezwalanie na podróże i delegacje służbowe;

13) udzielanie (odwoływanie i wstrzymywanie) urlopów:

a) okolicznościowych (do 7 dni w roku),

b) wypoczynkowych,

c) zdrowotnych,

d) bezpłatnych, dla pracowników niemianowanych przez Ministra Komunikacji w wymiarze do trzech miesięcy;

14) zezwalanie na wydalenie się z biura w godzinach pracy;

15) nakazywanie, w wyjątkowych przypadkach, gdy względy służbowe wymagają tego, pełnienia służby poza ustalonymi godzinami pracy;

16) zakazywanie, w razie koniecznej potrzeby, opuszczania miejsca zamieszkania;

17) zezwalanie na zamieszkanie poza siedzibą służbową;

18) kierowanie pracowników chorych do lekarza kolejowego i do komisji lekarskich; kierowanie do lekarzy kolejowych pracowników podejrzanych o niezdolność do pełnienia służby;

19) zezwalanie na pobyt w czasie choroby poza miejscem zamieszkania;

20) przeznaczanie pracowników czasowo, w razie koniecznej potrzeby, do czynności nieprzywiązanych do ich stanowisk służbowych;

21) udzielanie pochwały ustnie i na piśmie;

22) udzielanie nagród pieniężnych do wysokości 300 zł. rocznie dla jednego pracownika;

23) udzielanie zaliczek zwrotnych na uposażenie;

24) udzielanie jednorazowych zasiłków do wysokości 300 zł. rocznie dla jednego pracownika;

25) rozstrzyganie spraw dotyczących uposażenia i innych należności pracowników;

26) wydawanie dokumentów przejazdowych w myśl przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych na P. K. P. dla pracowników tego przedsiębiorstwa i ich rodzin, w granicach uprawnień posiadanych przez naczelników oddziałów kolei państwowych;

27) zezwalanie na ogłaszanie w prasie spraw, dotyczących stosunku służbowego pracowników lub działalności P. K. P.;

28) zezwalanie na posłuchanie w Ministerstwie Komunikacji w sprawach osobistych;

29) zezwalanie, za zgodą Ministerstwa w każdym pojedynczym przypadku, na zajęcia uboczne i na występowanie w charakterze biegłych;

30) nakazywanie wnoszenia oskarżeń o zniewagę podczas pełnienia służby, lub w związku z jej pełnieniem; zezwalanie na odstąpienie od oskarżenia lub na niepopieranie go;

31) przypisywanie do zwrotu braków w pieczędach, materiałach lub inwentarzu, oraz wszelkich innych strat i szkód powstałych z winy pracowników; zezwalanie na odpisywanie byłym pracownikom, z powodu niemożności ściągnięcia, sum przypisanych im do zwrotu z tytułu strat i szkód, powstałych z ich winy w czasie pełnienia służby, z wyjątkiem sum przypisanych do zwrotu za braki kasowe, jeżeli suma, która ma być odpisana, nie przekracza 300 zł. w jednym przypadku;

32) odpisywanie byłym pracownikom nieściągalnych pretensyj pieniężnych, wynikłych ze stosunku służbowego i powstałych bez ich winy, do wysokości 200 zł. w pojedynczym przypadku, pod warunkami wskazanymi w zarządzeniach Ministerstwa Komunikacji o odpisywaniu pretensyj nieściągalnych;

33) w sprawach wykroczeń i występków służbowych pracowników:

a) zawieszanie w służbie i uchylanie zawieszenia w służbie, z wyjątkiem zawieszania i uchylania zawieszania pracowników mianowanych przez Ministra Komunikacji;

b) zezwalanie pracownikom zawieszonym w służbie na opuszczenie miejsca zamieszkania;

c) zatwierdzanie doniesień karnych;

d) wdrażanie dochodzeń służbowych;

e) nakładanie kar dyscyplinarnych bez postępowania dyscyplinarnego w granicach rozporządzenia o stosunku służbowym pracowników P. K. P.;

f) wymierzanie kar porządkowych;

g) zarządzanie zatarcia kary dyscyplinarnej lub porządkowej.

(2) Naczelnicy biur, o których mowa w ust. (1) sprawują ogólny nadzór nad czynnościami przygotowawczymi do powzięcia decyzji im zastrzeżonych oraz nad załatwianiem innych spraw personalnych w biurze, w szczególności nad:

- a) szkoleniem i egzaminowaniem pracowników;
- b) sprawą umundurowania;
- c) sprawą ubezpieczeń społecznych;
- d) zaopatrywaniem pracowników w węgiel deputatowy;
- e) rejestracją i statystyką osobową.

§ 2.

W sprawach personelu biur podległych bezpośrednio M. K., a przekraczających kompetencje wymienione w § 1 winni naczelnicy biur zwracać się z odpowiednimi wnioskami do Ministerstwa Komunikacji.

§ 3.

W regulaminie Centralnego Biura Rozrachunków P. K. P. (Dz. Urz. M. K. z 1929 r. Nr. 10, poz. 116), zmienionym rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 17 marca 1930 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 10, poz. 77) rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 30 maja 1931 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 10, poz. 90), rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 5 grudnia 1933 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 25, poz. 200), rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 16 kwietnia 1934 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 17, poz. 83), oraz zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 9 stycznia 1936 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 3 poz. 10), przeprowadza się następujące zmiany:

1) § 8 otrzymuje brzmienie: „Dział Ogólny załatwia sprawy personalne i finansowo-gospodarcze dotyczące samego Biura oraz sprawy ogólne niewchodzące do zakresu czynności innych działów.

W skład Działu Ogólnego wchodzi kancelaria Biura”;

2) w § 16 wykreśla się pkt. 15) oraz ustęp ostatni, a w jego miejsce wstawia się nowy ustęp o brzmieniu następującem: „Kompetencje Naczelnika w sprawach osobowych pracowników Biura normuje osobne zarządzenie;

3) po § 20 wstawia się nowy paragraf „§ 20 a” o treści następującej:

Właściwi terytorjalnie dyrektorzy kolei państwowych (dyrekcje okręgowe kolei państwowych) załatwiają w stosunku do pracowników (b. pracowników) Biura następujące sprawy osobowe:

1) wdrażają postępowanie dyscyplinarne, na wniosek właściwych naczelników biur P. K. P. podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji i wydają decyzje w postępowaniu dyscyplinarnem,

2) przyznają pracownikom zwolnionym ze służby i ich rodzinom zaopatrzenie emerytalne i odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek, z wyjątkiem zaopatrzeń, których przyznanie zastrzeżono w przepisach emerytalnych Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji;

3) poddają oględzinom lekarskim emerytów i osoby, pobierające odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek;

4) przyznają odprawy;

5) udzielają zapomóg emerytom oraz wdowom i sierotom po pracownikach i emerytach do wysokości 300 zł. rocznie dla jednej osoby, w granicach przydzielonego kredytu;

6) załatwiają sprawy zaopatrzeń wyjątkowych dla byłych pracowników;

7) załatwiają sprawy zasiłków na utrzymanie dla rodzin byłych pracowników wydalonych ze służby;

8) udzielają opieki lekarskiej pracownikom i członkom ich rodzin;

9) wydają dokumenty przejazdowe i przewozowe w myśl przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych na P. K. P., dla pracowników tego przedsiębiorstwa i ich rodzin w granicach uprawnień posiadanych przez D. O. K. P. oraz kontrolują działalność biur co do wydawanych przez nie dokumentów przejazdowych.

§ 4.

W § 5 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 18 marca 1930 r. o utworzeniu Centralnego Biura Statystyki Przewozów P. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr. 8, poz. 61) ustęp trzeci otrzymuje brzmienie: „Kompetencje Naczelnika w sprawach osobowych pracowników Biura normuje osobne zarządzenie”, a po § 13 wstawia się nowy paragraf „§ 13 a” o treści identycznej z treścią § 20 a regulaminu Centralnego Biura Rozrachunków P. K. P., ustanowionego na podstawie § 3 niniejszego zarządzenia.

§ 5.

W § 6 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 4 marca 1931 r. o organizacji i zakresie działania Centralnego Biura Obrachunków Wagonowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 5, poz. 45) i w § 5 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 8 sierpnia 1933 r., o organizacji i zakresie działania Biura Projektów i Studiów P. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr. 14, poz. 15), ustęp (4) otrzymuje brzmienie następujące: „Kompetencje Naczelnika w sprawach osobowych pracowników Biura normuje osobne zarządzenie”, a po § 15 dodaje się nowy paragraf „§ 15 a” o treści identycznej z treścią § 20 a regulaminu Centralnego Biura Rozrachunków P. K. P., ustanowionego na podstawie § 3 niniejszego zarządzenia.

§ 6.

W § 3 ust. (2) rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 18 grudnia 1934 r. o organizacji władz komunikacji samochodowej P. K. P. (Dz. Urz. M. K. z 1935 r. Nr. 1, poz. 2), punkt 5) otrzymuje brzmienie następujące: „ma w sprawach osobowych pracowników Biura kompetencje unormowane w osobnym zarządzeniu”, a w miejsce obecnego tekstu § 27 wpisuje się treść § 20 a regulaminu Centralnego Biura Rozrachunków P. K. P. ustanowionego na podstawie § 3 niniejszego zarządzenia.

§ 7.

W § 1 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 31 lipca 1935 r. o organizacji Biura Elek-

tryfikacji Węzła Kolejowego Warszawskiego (Dz. Urz. M. K. Nr. 30, poz. 159), ust. (2) otrzymuje brzmienie następujące: „Naczelnik Biura jest osobistym i służbowym zwierzchnikiem pracowników Biura; kompetencje Naczelnika w stosunku do pracowników Biura normuje osobne zarządzenie”, a w miejsce obecnego tekstu § 15 wpisuje się treść § 20a regulaminu Centralnego Biura Razrachunków P. K. P. ustanowionego na podstawie § 3 niniejszego zarządzenia.

§ 8.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

102.

Nr. P. 5-107/2/36 z dnia 2 kwietnia 1936 r. w sprawie cytowania przez urzędy podległe zarządzeń M. K.

W pismach otrzymywanych przez Ministerstwo Komunikacji od urzędów podległych (DOKP. i innych) spotyka się coraz częściej przy powoływaniu się na zarządzenia Ministra lub Ministerstwa Komunikacji podawanie N-rów pism zawierających odnośne zarządzenia, a nie N-rów i pozycji Dz. Urz. M. K., w których dane zarządzenia zostały ogłoszone.

Przyczynia to kłopotu i zabiera niepotrzebnie czas referentom Ministerstwa przy odszu-

kiwaniu odnośnych zarządzeń, gdyż Nr. pisma sam przez się nie wystarczy objaśnia.

Wobec tego poleca się w przyszłości przy powoływaniu się na zarządzenie M. K. ogłoszone w Dz. Urz. M. K. lub w Dz. T. i Z. K. zamiast N-rów pism zawierających odnośne zarządzenia, podawać Nr. i pozycje Dziennika, w którym zarządzenie ogłoszono.

103.

Nr. P. 8/7/26/36, z dnia 31 marca 1936 r. w sprawie tytułu inżyniera.

(1) Dyplom inżyniera, uzyskany w rosyjskiej szkole akademickiej poza obecnymi granicami Państwa Polskiego w okresie między 1 października 1917 r. a 1 listopada 1918 r.; uprawnia na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie tytułu inżyniera (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 823) do używania tytułu inżyniera w Państwie Polskim bez potrzeby nostryfikacji.

(2) Dyplom taki w myśl § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1929 r. o zakładach naukowych i egzaminach szkolnych, wystarczających do osiągnięcia stanowiska urzędniczego w państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 663) winien być uznany za dowód wykształcenia wyższego.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 82934. 20.IV.36. 8800.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Wydawnictw M. K. (Warszawa, ul. Chałubińskiego Nr. 4, pokój Nr. 123, II p., telefon Nr. 8-26-28. Konto czekowe P. K. O. Nr. 30.658). Prenumerata wynosi rocznie 8 zł, kwartalnie 2 zł. Cena każdego numeru 50 gr.

Prenumeratę wpłacać należy przed początkiem każdego kwartału, półrocza lub roku.

Zamówienia na prenumeratę jak również na numery pojedyncze wykonywa się jedynie po wpłaceniu należności.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru. Reklamacyj spóźnionych lub wniesionych niewłaściwie nie uwzględnia się.

Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Wydawnictwa M. K. lub w składnicach Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

Wobec tego polska nie w przewidywanym
powiększeniu nie na zwiększenie M. K. ogólnie
na w D. U. K. lub w D. U. K. ogólnie
Nów plan rozszerzenia zakresu rozszerzenia
nie, podawaj N. i pozycje literackie w kto-
rym rozszerzeniu ogólnym.

Wobec tego polska nie w przewidywanym
powiększeniu nie na zwiększenie M. K. ogólnie
na w D. U. K. lub w D. U. K. ogólnie
Nów plan rozszerzenia zakresu rozszerzenia
nie, podawaj N. i pozycje literackie w kto-
rym rozszerzeniu ogólnym.

101.

Nr. 101/102, z dnia 11 marca 1936 r. w sprawie
wielkości literatury.

(1) Wydział literatury, mający w swojej
celem literaturę polską w obszarze
1 wydawnictwa 1937 r. i 1 wydawnictwa 1937 r.
ogólnie na zwiększenie M. K. ogólnie
11 września 1937 r. w przewidywanym
miejscu (1) Nr. 101, 102, 103) do
na wydział literatury w Wydziale Literackim
Wydział literatury.

(2) Wydział literatury, mający w swojej
celem literaturę polską w obszarze
1 wydawnictwa 1937 r. i 1 wydawnictwa 1937 r.
ogólnie na zwiększenie M. K. ogólnie
11 września 1937 r. w przewidywanym
miejscu (1) Nr. 101, 102, 103) do
na wydział literatury w Wydziale Literackim
Wydział literatury.

Wobec tego polska nie w przewidywanym
powiększeniu nie na zwiększenie M. K. ogólnie
na w D. U. K. lub w D. U. K. ogólnie
Nów plan rozszerzenia zakresu rozszerzenia
nie, podawaj N. i pozycje literackie w kto-
rym rozszerzeniu ogólnym.

101.

Nr. 101/102, z dnia 11 marca 1936 r.
w sprawie wielkości literatury.

(1) Wydział literatury, mający w swojej
celem literaturę polską w obszarze
1 wydawnictwa 1937 r. i 1 wydawnictwa 1937 r.
ogólnie na zwiększenie M. K. ogólnie
11 września 1937 r. w przewidywanym
miejscu (1) Nr. 101, 102, 103) do
na wydział literatury w Wydziale Literackim
Wydział literatury.

(2) Wydział literatury, mający w swojej
celem literaturę polską w obszarze
1 wydawnictwa 1937 r. i 1 wydawnictwa 1937 r.
ogólnie na zwiększenie M. K. ogólnie
11 września 1937 r. w przewidywanym
miejscu (1) Nr. 101, 102, 103) do
na wydział literatury w Wydziale Literackim
Wydział literatury.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

(Wydział Literacki Nr. 101/102, 103)

Wobec tego polska nie w przewidywanym
powiększeniu nie na zwiększenie M. K. ogólnie
na w D. U. K. lub w D. U. K. ogólnie
Nów plan rozszerzenia zakresu rozszerzenia
nie, podawaj N. i pozycje literackie w kto-
rym rozszerzeniu ogólnym.

Wobec tego polska nie w przewidywanym
powiększeniu nie na zwiększenie M. K. ogólnie
na w D. U. K. lub w D. U. K. ogólnie
Nów plan rozszerzenia zakresu rozszerzenia
nie, podawaj N. i pozycje literackie w kto-
rym rozszerzeniu ogólnym.